

A. Vidal - N. Camps - J. M. Jançà*

La Crida, avui per demà

Un article d'opinió de quatre associacions culturals catalanes sobre les raons que han conduït a la situació actual de la Crida troba ara resposta des de l'equip de portaveus d'aquesta entitat.

DOVÈNER UMBERT

En l'article d'opinió signat per quatre entitats que es donaren de baixa de la Crida a la Solidaritat el 1983 (EL TEMPS, 12 de maig) hi ha una sèrie d'anàlisis i afirmacions sobre el que ha estat i és la Crida que cal puntualitzar de cara als lectors. Ho farem a partir de l'òptica i l'experiència de persones i entitats que formen la Crida, que n'hem viscut les vicissituds, els errors i els encerts, que confiem en el seu futur, veient com és la seva realitat en el present.

Un dels greus problemes que tingué en els seus orígens la Crida —i que causà tensions internes fins que no s'arribà a un aclariment— fou la barreja d'entitats cívi-ques i culturals, partits polítics i persones a títol individual, que l'anaren constituint. Lògicament, dins d'aquesta barreja hi havia interessos divergents, tot i que, d'una manera formal, tothom coincidia en els mateixos objectius, amplis objectius, de defensar la llengua, la cultura i la nació catalanes. Des d'un terreny cívic, no partidista, popular, no institucional. Com a estímul davant els elegits democràticament i davant els nostres governants. Es tractava de prendre una iniciativa de mobilització popular, no substitutòria ni rebaixadora de les incumbències d'altri, però constructivament crítica, que es veia necessària en constatar-se les limitacions legals i fàctiques que impediè progressar cap a la sobirania nacional i provocaven un progressiu desencís en la nostra societat. Amb la Crida es pretenia —i es pretén— pressionar per tal d'anar creant condicions favorables a la «normalització» total del nostre país. Ja als seus començaments es presentava com un «contrapoder» en aquest sentit.

Quan algú oblidava d'esmentar aquest rerefons que reflecteix la raó de ser de la Crida, qualsevol explicació pot restar desenfocada i prestar-se a interpretacions que tergiversen la realitat de la mateixa Crida, d'ahir i d'avui, i que continua animant-la de cara al futur.

En tot cas, la diferència de comprensió del que era i havia de ser la Crida donà peu a instrumentalitzacions i que alguns se n'aprofitessin per les pròpies conveniències. Però, alhora, la confusió anava desapareixent

a mida que creixia un corrent dintre de la Crida que en definiria l'estil, la metodologia i l'orientació: la Crida entrà en una fase de crisi de creixement en anar adquirint la fisonomia d'un veritable moviment popular, vertebrat sobretot al voltant de les embrionàries comissions cívi-ques i interconnectat a través d'assemblees permanents i generals; amb una dinàmica portada, cada vegada més, per persones i grups espontanis compromesos en la Crida, sorgits arreu

de la nostra geografia nacional, sense altres finalitats que donar vida i consistència a la mateixa Crida. Aquest fet fou assumit, tàcitament o explícitament, per moltes entitats adherides, que des d'aleshores exercirien un paper de «coixí», però fou refusat pràcticament per la majoria de partits i per un comptat nombre d'entitats que volien mantenir el protagonisme i el control, com, per exemple, les quatre entitats signatàries de l'article d'opinió comentat.

És en aquest context que cal situar l'anomenada crisi del 1983, covada de temps i esclatada arran del fracàs de la gira de Theodorakis. Unes entitats compartiren l'error i proposaven corregir-lo en la perspectiva de potenciar més la Crida com a moviment popular de base, mentre altres entitats imposaven solucions de reestructuració i de dirigisme. Aquestes últimes ni volgueren assistir a l'assemblea general, convocada regularment, en què s'havia de debatre, precisament, el sentit i la dimensió de la crisi i la redinamització de la Crida.

Cal puntualitzar que les cimeres d'aquestes últimes entitats deixaren la Crida. Tanmateix, seccions de l'entitat numèricament més importants, Òmnium Cultural, signatària de l'article esmentat, continuaren i continuen treballant, puntualment almenys, com a integradores de la Crida. Fins i tot Ona Cultural, una de les altres entitats signatàries de l'article, manté bones relacions amb la Crida i li demana intervencions concretes refiant-se de la seva capacitat de convocatòria i mobilització.

Sobre la gira de Theodorakis, que no fou únicament per recollir fons eco-

DOMÈNEC UMBERT

«Des d'un terreny cívic, no partidista i popular, no institucional».

nòmics sinó també per portar un missatge de solidaritat als pobles de l'Estat espanyol —en la línia de la Crida, hem de recordar que, tot i les objeccions de certes entitats en acceptar-ne els plantejaments, la Crida com a tal, i no al marge del Secretariat, es comprometé a prendre el risc. Alguns partits polítics que, en un principi, hi havien donat el seu suport verbal, se'n desdiren quan la gira era ja començada. Ells també foren responsables del fracàs, encara que, evidentment, no els únics.

Entitats i persones que abandonaren la Crida en aquella ocasió van intentar recrear la «veritable» Crida. Entre elles, algunes de les entitats signatàries del citat article. Els fets, però, que són el que, en definitiva, compta, han demostrat la seva incapacitat. Sembla que ni això, els signataris de l'article, els hagi dut a reflexionar ni a autocriticar-se. En lloc de construir i rendir-se a l'evidència, volen desacreditar la Crida actual, fins i tot amb la baselina de matisos i lloances calculades. Podem demanar-los què pretenen o si la Crida, com a tal, els ha interessat mai realment.

En tot cas, la Crida

—¡els fets!— va consolidant-se i estenent-se a través de la constant formació d'assemblees territorials, que avui ja arriben a les Illes i al País Valencià, amb una participació de gent jove, sobretot, creixent. De les 1.300 entitats adherides a la Crida, no sumen 10 les que s'han donat de baixa «definitiva»; altres s'hi han afegit i unes quantes que, en cert moment, se n'anaren, han retornat, oferint el seu suport moral o puntual.

D'altra banda, hi ha un balanç de campanyes i mobilitzacions prou significatives i a la vista de tothom. En el camp lingüístic, les fires d'etiquetatge en català, la catalanització de rètols i de serveis públics, una gran quantitat de conferències i debats... En els temes que es refereixen a agressions nacionals, hi ha des de campanyes i manifestacions contra la llei antiterrorista i la tortura, contra la presència al nostre país de les forces d'ocupació de l'OTAN... fins a la repoblació forestal, feta metòdicament i amb la col·laboració de milers de persones, en tant que resposta popular a la degradació ecològica del nostre territori. En la projecció internacional, la

Crida té en el seu haver els trens de les nacions, les campanyes de solidaritat amb Etiòpia i Eritrea (no de pura anècdota, amb el valor dels 100 milions recollits i amb la tasca pràctica i explicativa de les desenes de camps de treball), la Conferència de Nacions sense estat, de tanta repercussió internacional, etc.

Segons les entitats signatàries de l'article esmentat, «tot això és molt bonic si surt als diaris». Evidentment, també. Però *oblidar* de dir que tot això és possible gràcies a l'esforç de cada dia, d'una pedagogia pacient i constant no vistosa, per anar creant consciència i actituds decidides en defensa de la llengua, la cultura i la nació catalanes, en els seus diversos fronts i àmbits —que no s'acaben amb la llengua— és grui-xut.

En fi, fora de context, de l'anàlisi de continguts i de les motivacions, és fàcil blasmar persones —els líders que gratuïtament qualifiquen— i programes, amb una demagògia barata, simplista i caricaturesca. Es pot criticar tot, perquè tot és criticable, però no és correcte èticament afirmar que la Crida refusa els castellanoparlants, si no

es diu res del seu esforç per incorporar-los en el projecte que ha de tendir al monolingüisme en tant que dret irrenunciable; es pot deixar entendre que alguns almenys de la Crida s'equivoquen d'adversaris i d'enemics, però no és correcte èticament no dir res sobre quins són, en realitat, els adversaris i enemics; es pot parlar que alguns de la Crida es creuen representar el poble, encara que no siguin elegits, però no és correcte èticament no argumentar-ho amb proves i callar-se que dintre de la Crida hi ha mecanismes democràtics; es pot afirmar que la Crida és culpable de l'anomenada disgregació i picabaralla dels últims Onze de Setembre, però no és correcte èticament no dir res del que ha fet la Crida per aglutinar, amb plantejaments clars i no partidistes, fet que li ha valgut tenir en les seves files més gent que altres grups...

Cal preguntar-se, per acabar, de què ha servit aquell article. Per posar llenya al foc i per intentar dividir-nos encara més, ¿en benefici dels qui són els reals adversaris i enemics de la nostra nació? Vulguin o no les entitats signatàries de l'article citat, la Crida és el moviment popular més fort i atraient del nostre país, en creixement, i és, per aquest avenç, una esperança davant el nostre futur. No l'única. Entitats i persones que no hi combreguen, pel que sigui, tenen la gran responsabilitat de «posar més imaginació per aconseguir més». Que donin l'exemple. Tenen, si no, la Crida prou oberta per a acollir-les i prou eficaç —els resultats canten— per a canalitzar «una preocupació col·lectiva no agressiva» i no violenta «en defensa de la llengua, la cultura i la nació catalanes». □

* Equip de portaveus de la Crida